

[Henning Rasmussen]

pladser, især for de unge, men også for de lidt ældre, der ikke fik en uddannelse, som der er brug for i dag. Det er katastrofalt for de 10.000, der i dag i realiteten er uden chance for at få arbejde, at de ingen erhvervsuddannelse har. Men det er også et utilladeligt samfundsøkonomisk spild, hvis ikke vi for alvor gør en indsats for at få dem ind i det erhvervsliv, hvis produktion skal vokse, hvis Danmark skal overleve økonomisk.

Vi har også tanker og forslag på det erhvervs-politiske område, vi gerne vil forhandle med regeringen.

Vi er imod den voldsomme beskæring af en række støtte- og samarbejdsordninger med erhvervslivet, som gennemføres i disse år. Det er nedskæringer, der efter vores opfattelse klart trækker i den forkerte retning, og de betyder i øvrigt, at en række indtægter, man kunne få i kraft af den udvikling, der ved disse ordninger kunne ske i erhvervslivet, mistes.

Op så synes vi i øvrigt, at det er helt forkert at lukke for anpartsfinansiering af skibsbyggeri på danske værfter. Det vil være ødelæggende for størsteparten af de danske skibsværfter, fordi værfterne i de andre skibsbygningsnationer stort set bevarer den store støtte, de får i øjeblikket. Det havde været en anden situation, hvis regeringen ville gå ind i en direkte støtte til værftsindustrien, så længe andre lande også støtter deres værfter.

Jeg har indtil nu udelukkende talt om det vigtigste emne af dem alle: Hvordan får vi sving i dansk produktion? Det er for os en klar forudsætning for at kunne acceptere finansloven for 1991, at der sker væsentlige ændringer på de områder, jeg her har nævnt. Det er afgørende forudsætninger for vores accept af finansloven.

Men det er også – og det er nok så vigtigt – afgørende for udviklingen i Danmark. Uden ændringer af den art vil Danmark fortsætte i samme ødelæggende spor som i dag med rekordlav produktion, stigende arbejdsløshed, kæmpeunderskud på statens budget og nye, næsten desperate nedskæringer, udsalg af værdifulde aktiver og meget andet – og til ingen verdens nytte, fordi stagnationen i dansk økonomi så fortsat hvert år ville sluge et beløb, der er 4-5 gange så stort som det, man møjsommeligt skaffer sig ved at skære ned eller ved at hente penge hos borgerne på nye områder.

Så nogle bemærkninger om nogle af de øvrige nedskæringer, der er foreslået i finanslovforlaget.

Regeringen ved, at Socialdemokratiet meget gerne vil være med til at modernisere og effektivisere den offentlige sektor. Vi ønsker ikke flere ansatte, end der er brug for. Vi ønsker også at give lederne og andre ansatte større selvstændighed og større ansvar. Hele moderniseringsarbejdet i staten er jo startet af en socialdemokratisk finansminister, og vi har medvirket aktivt i moderniseringsprocessen på adskillige områder ved at lave aftaler med regeringen.

Men regeringen ved også, at vi f.eks. vender os imod »grønthøstermetoden«, hvor man ovenfra dikterer en bestemt procentvis nedskæring uden at tage hensyn til, om det er forsvarligt på alle de berørte områder. Man ved også, at vi har sagt nej til de nedskæringer, der direkte har kostet det offentlige hundreder af millioner kroner i mistede indtægter. Det, jeg først og fremmest tænker på, er naturligvis de nedskæringer og omlægninger, der er sket på ligningsområdet imod alle sagkyndiges råd.

Op så er vi stadig af den opfattelse, at man skal se på de samlede økonomiske virkninger af at fyre en offentligt ansat og ikke kun på lønbesparelsen i det pågældende ministerium. Det er stadig en kendsgerning, at en fyring af en offentligt ansat betyder, at der direkte eller indirekte kommer en arbejdsløs mere, som situationen er i dag og vil være det en rum tid endnu.

Det betyder også, at stat, amt og kommune mister skatter, moms og afgifter af forskellen mellem løn og arbejdsløshedsdagpenge. Derfor er den totale samfundsøkonomiske besparelse ved at fyre en medarbejder med en årsløn på f.eks. 180.000 kr. højst 25.000–30.000 kr. Også derfor er det halsløs gerning at ville spare sig ud af problemerne ved at afskedige offentligt ansatte, uanset at der er brug for deres arbejdsindsats.

Vi vender os imod forslaget om at skære 1 mia. kr. i arbejdsløshedsdagpengene, sådan som det er foreslået. Vi vil meget gerne spare mange milliarder på arbejdsløshedsudgifterne ved at være med til at skaffe de arbejdsløse uddannelse og arbejde. Vi vil også godt diskutere ændringer i dagpengesystemet, der fjerner utilsigtet brug af systemet, f.eks. det, at staten betaler ledighedsdage, som skyldes dårlig planlægning af arbejdet. Der kan også være andre util-